

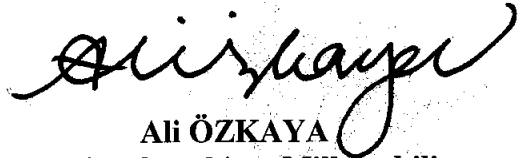

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

 Bülent TÜFENKÇİ Malatya Milletvekili	 Abdullah GÜLER İstanbul Milletvekili
 Ziya ALTUNYALDIZ Konya Milletvekili	 Ali ÖZKAYA Afyonkarahisar Milletvekili
	 Ahmet YILDIZ Denizli Milletvekili

TBMM BAŐKANLIĐITali
Komisyon- İaiŐleri
- Plan ve BütçeEsas
Komisyon

Adalet

Tarih :

16 Aralık 2020

Esas No: 4/3261

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BAŐKANLIĐI

16 Aralık 2020

Numara:

TBMM
GENEL EVRAK

16 Aralık 2020

No: 754674

EBYS'ye AKTARILMIŐTIR

Ramazan Can
Kırıkkale mi

~~Samer~~
Dövizhan Kaya
Gözümlü Milletvekili

Ahmet Çobanoğlu
Zonguldak M. V.

Salim Çiğdemci
Gözümlü Milletvekili
~~Samer~~

A. NERİAT KOÇER
Gaziantep M. V.

Yunus KILIS
Kars M. V.

Osman Nuri Güllüoğlu
Van Milletvekili

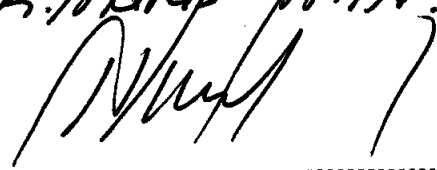
M. Hüseyin Şahin
Bursa M. V.

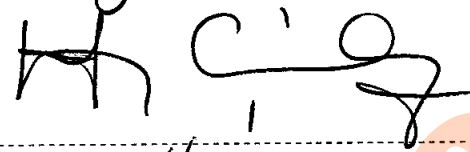
Ariye Polat Döğen
Ankara Milletvekili

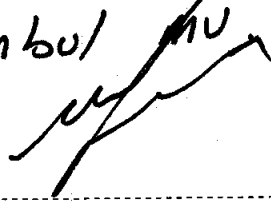
İsmail Tamer
Kars M. V.

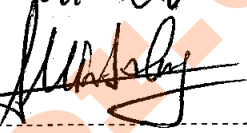
Emine Yavuz Gözler
Bursa Milletvekili

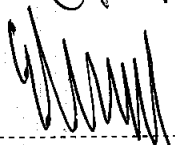
Hülya Meriç
Kars M. V.

Ahmet ÇİDEMİR
K. Narap MTK.

Hasan GİLEZ
Amasya Milletvekili

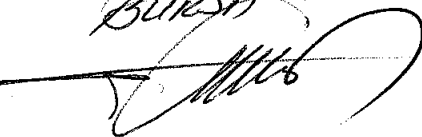
Mihrimah Belma Söhr
İstanbul MV

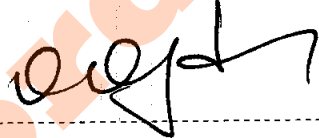
Belahattin MINSOLMAZ
Kırklareli MV.

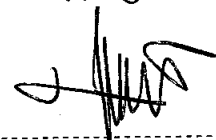
Emine Zeybek
Kocaeli MV

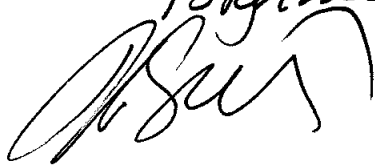
Cemal Bekle
İzmir MV.

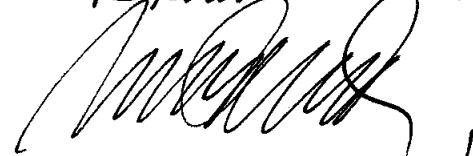
Mustafa Levent Karahocaoğlu
Amasya

Osman TAİSTERİ
BURSA

Aziz AYDIN
Bolu

Yakup Tal
Xidnaman

Mehmet İnan Kubat
İstanbul MV.

Mustafa ATAS
İstanbul MV.

Mehmet Erdogan
Gaziantep mu;
Mu.

Imran KILIÇ
Kahramanmaraş Mr.

F. Alpay Özalan
İzmir Mr.

Ceyda Getin Ereter
Kütahya Milletvekili
Ayhan

DEMRA KARLAN KIVRAK
MANİSA MV
O. Ayhan

Mehmet Cihat JETAN
A. Ayhan
Cihat Jetan

Mustafa CANBEY
Balıkesir Milletvekili
Mustafa

A. Ayhan
Ali Şahin
Gaziantep Mu.

M. Saif KIRAZOĞLU
Gaziantep MY

Fatma
Fatma
İstanbul Mr.

Giğden Erdoğru Atobek
Sokonyo MV

F. Alpay Özalan
İzmir

Caner Kalsın
İstanbul mv.

YUSUF ZİYA YILMAZ
SAMSUN MİLL. VEK.

Beym Uygur
Balıkesir mv

Cihan PEKTAŞ
Gümüşhane mv

NordicMOBILITY

GENEL GEREKÇE

Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerinin aklanması ve terörizmin finansmanı suçları ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanına karşı uluslararası düzeyde mücadele standartlarının tespit edilerek idarî ve adlî tüm araçların ülkelerce etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek için oluşturulan en önemli uluslararası organlardan biri, Ülkemizin de üyesi olduğu Mali Eylem Görev Gücü (FATF)'dür.

FATF, 1989 yılında G-7 ülkeleri (ABD, Japonya, Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya ve Kanada) tarafından kurulmuştur.

FATF, fonksiyonlarını gerçekleştirmek için, 40 Tavsiyesi ve 11 kısa vadeli hedef kapsamında ülkeleri "karşılıklı değerlendirme" yoluyla incelemekte ve takip süreçleriyle gözetim altında bulundurmaktadır.

Ülkemizin FATF tarafından IV. Tur Karşılıklı Değerlendirme süreci, 2019 yılı Ekim ayında gerçekleşen Genel Kurulda kabul edilen rapor ile tamamlanmıştır. Anılan rapor kapsamında diğer hususlar ile birlikte, kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadele konusunda Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi (BMGK) kararları ve ilgili FATF Tavsiyeleri ile tam uyumun sağlanması, terörizmin finansmanı ve aklama suçları ile mücadelede yasal ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Kitle imha silahları nükleer, kimyasal ve biyolojik nitelik taşıyan silahlar olarak tanımlanmakta olup, can ve mal kayıplarına neden olmuş, çevre ve sağlık sorunlarına yol açmıştır. Bu silahların kullanılmasını önlemek için öncelikle yayılmasını ve bunun finansmanını ortadan kaldırmak gerekmektedir. Söz konusu gereklilik ulusal ve uluslararası seviyede topyekûn bir mücadele ile mümkündür. Diğer taraftan bu silahlar ile mücadelede önleyici tedbirler önemli bir araç olup, bu faaliyetlerle bağlantısı bulunan kişi, kuruluş ve organizasyonların finansman, ekipman, malzeme, teçhizat ve teknolojiye mahrum bırakılmaları bastırıcı tedbirlere nazaran çok daha etkilidir.

Bu çerçevede Birleşmiş Milletler Şartının VII. Bölümü uyarınca BMGK tarafından alınan ve bu niteliği itibarıyla ülkelerce uyulması zorunlu kararlar ile FATF tarafından bu kararlar temelinde oluşturulan tavsiye ve kısa vadeli hedefler de önleyici tedbirler bağlamında uluslararası birer kılavuz niteliği taşımaktadır. Nitekim 1617 (2005) sayılı Kararının 7 nci maddesinde BMGK, tüm BM üyesi devletleri, FATF tarafından kapsamlı olarak geliştirilen uluslararası standartlara uyum sağlamaya davet etmektedir.

Ülkemizde kitle imha silahları ile mücadele kapsamında BMGK'nın kararlarına dayanılarak çeşitli Başbakanlık Genelgeleri ile Bakanlar Kurulu Kararları çıkarılmıştır. Anılan Genelge ve Kararlar kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı ile mücadelede etkin bir uygulama geliştirmekle birlikte günümüzde bu silahlarla ilgili uluslararası tehdit ve risklerin artmasına bağlı olarak uygulamada etkinliği, koordinasyonu, uluslararası işbirliğini ve cezai yaptırımları da içerecek şekilde yeni bir mevzuat düzenlemesi zorunlu olmuştur. Bu çerçevede amaçlanan düzenleme ile kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanının önlenmesini temin etmek için etkili, caydırıcı ve orantılı adli ve idari yaptırımlar kabul edilmekte olup, bu konudaki BMGK kararlarına uyum sağlanması amaçlanmaktadır.

Uluslararası barış ve güvenliği korumakla görevli Birleşmiş Milletler, terörizmin finansmanı ile ilgili uluslararası anlaşmaların yanı sıra Birleşmiş Milletler Şartı uyarınca terörizmin finansmanının engellenmesine ilişkin olarak ortak tedbir ve yaptırımları belirleme yetkisi çerçevesinde, Güvenlik Konseyi kararları almıştır. Bu kararlar terörizmin finansmanı ile ilgili olup, genellikle bazı terör örgütlerini ve bu örgütlerle bağlantılı olan kişi ve kuruluşların malvarlıklarının dondurulmasına ilişkin düzenlemeleri içermekte ve bu konuda devletleri işbirliğine davet etmektedir. Bunlardan en önemlileri BMGK'nın 1267 (1999) ve müteakip nitelikteki 1988 (2011), 1989 (2011), 2253 (2015) sayılı kararları ile 1373 (2001) sayılı karardır.

Suç ve suçlulukla etkin mücadelenin bir yönü olarak suçun malî boyutuyla mücadele, geçtiğimiz yüzyılda kazandığı önem ile birlikte Ülkemizde de bir ceza politikası önceliği olarak benimsenmektedir. Mali suçlar, sosyal, siyasal ve ekonomik düzene karşı yıkıcı etkileri nedeniyle bilhassa suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı suçlarının tespiti ve bağlantılı suç ağlarının ortaya çıkarılması bakımından önem taşımaktadır.

Ülkemizin taraf olduğu, 1999 tarihli Birleşmiş Milletler Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşmenin uygulanması ve Sözleşme hükümlerine uyumun sağlanması ile BMGK'nın 1267 (1999) ve müteakip kararları ile 1373 (2001) sayılı Kararlarındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla 7/2/2013 tarihli ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun kabul edilmiştir. Söz konusu Kanun günümüze kadar terörizmin finansmanı ile mücadelede Ülkemizde etkin bir şekilde uygulanmış ve gelinen aşamada bu suçlarla mücadelede uluslararası işbirliğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur.

Türkiye, farklı terör örgütleri ve terörizmin farklı biçimleriyle yıllardır mücadele etmektedir. Uzun yıllardır verilen bu mücadeleden çıkarılan temel derslerden biri, bahsedildiği üzere terörizmin finansmanı ile mücadelede uluslararası düzeyde somut işbirliği olduğundan, uluslararası toplumun terör tehdidine karşı farkındalığını artırma çabalarında Ülkemiz her zaman ön planda olmuş ve terörle mücadelede daha etkin mekanizmaların oluşturulmasını teminen, gerek ikili, gerek çeşitli uluslararası platformlarda ciddi çaba göstermiştir. Bu bağlamda Teklif konusu başlıklardan en önemlilerinden birini, BMGK'nın 1373 (2001) sayılı Kararı ve FATF'ın 6 numaralı Tavsiyesi ile uyum için terörizmin finansmanının önlenmesi amacıyla malvarlığının dondurulması mekanizması oluşturmaktadır.

Doktrinde "Hedeflenen Malî Yaptırımlar", "Akıllı Yaptırımlar" ve benzeri ifadelerle nitelendirilen ve BMGK'nın 1267 (1999) ve müteakip Kararları ve 1373 (2001) sayılı Kararına konu yaptırımlar rejimi uyarınca, terör ve terörizmin finansmanı ile bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının ülkelerce dondurulması öngörülmektedir.

Bu bağlamda, BMGK'nın 1267 ve müteakip Kararları, anılan kararlarda belirtilen terörle iltisaklı gruplarla bağlantılı olmaları nedeniyle, yine BMGK tarafından oluşturulan Yaptırım Komitelerince listelenenlerin malvarlıklarının ülkelerce gecikmeksizin dondurulmasını öngörmektedir. Ulusal mevzuatımız bakımından, BMGK'nın Yaptırım Komitelerince listelenen kişi, kuruluş veya organizasyonların Türkiye'deki malvarlıklarının dondurulması 6415 sayılı Kanunun 5 inci maddesi uyarınca mümkündür.

Öte yandan, BMGK'nın 1373 (2001) sayılı Kararı, terör ve terörizmin finansmanı ile bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının dondurulmasının yabancı devletlerden talep edilebilmesini veya diğer devletlerin talebi üzerine söz konusu malvarlıklarının dondurulabilmesini gerektirmektedir. Anılan Kararın gereği olarak, yabancı devletlerce belirlenen terör ve terörizmin finansmanı ile bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonların Türkiye'deki malvarlıklarının dondurulması 6415 sayılı Kanunun 6 nci maddesi uyarınca mümkündür. Keza, Ülkemizin yabancı devletlerden malvarlığı dondurma talebinde bulunulabileceği de 7 nci maddede hüküm altına alınmıştır.

Son olarak, BMGK'nın 1373 (2001) sayılı Kararı, terör ve terörizmin finansmanı ile bağlantılı kişi, kuruluş veya organizasyonların malvarlıklarının ülkelerce re'sen dondurulabilmesini de öngörmektedir.

Bu bağlamda, bahse konu malvarlığı dondurma mekanizması konusunda karar vermeye yetkili mercii bakımından karşılaştırmalı hukukta yapılan incelemede Almanya'da Federal Ekonomi ve Enerji Bakanlığınca, Fransa'da Ekonomi ve İçişleri Bakanlarınca müştereken, Kanada'da Monarşi kurallarına göre atanan Konsey Valisi kararı ile söz konusu malvarlığı dondurma kararının alındığı anlaşılmaktadır. Teklifte uluslararası uygulamalardan faydalanılarak, 6415 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde yapılan değişiklik ile BMGK'nın 1373

(2001) sayılı Kararı ve FATF'ın 6 numaralı Tavsiyesi ile uyum sağlamak amacıyla malvarlığı dondurma mekanizması ihdas edilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan Teklifte Ülkemizin suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele kabiliyetini arttırmak ve bu anlamda adli araçların etkin kullanımını amacıyla, 6415 sayılı Kanun başta olmak üzere ilgili diğer Kanunlarda değişiklikler yapılması öngörülmektedir.

Yine Teklifte, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanunda değişiklikler yapılmak suretiyle, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele süreciyle bağlantılı olarak, anılan Kanundan kaynaklanan yükümlülüklerle aykırılığın önlenmesi amacıyla orantılı, etkili ve caydırıcı cezaların verilmesi ve yaptırımların uygulanması öngörülmektedir.

Diğer yandan, halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetlerinin devrinin yalnızca zilyetliğin devredilmesi suretiyle aktarılabilmesi durumu suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama ve terörizmin finansmanı suçları açısından önemli bir risk faktörü oluşturmaktadır. Belirtilen nedenlerle 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda değişiklik yapılarak halka açık olmayan anonim şirketlerde hamiline yazılı pay senetlerinin sahiplik bilgisinin takip edilebilmesi amacıyla bildirim yükümlülüğü getirilmesi ve pay sahiplerinin Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) nezdinde kayıt altına alınması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 23/6/1983 tarihli ve 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu ile 4/11/2004 tarihli ve 5253 sayılı Dernekler Kanununda değişiklikler yapılarak, denetimlerin artırılmasına ve idari yaptırımların daha etkili uygulanabilmesine yönelik hükümler düzenlenmektedir.